

Total Pages—4

PG/IVS/SAN-401/13

M.A. 4th Semester Examination, 2013

SANSKRIT

PAPER – SAN- 401

Full Marks : 40

Time : 2 hours

The figures in the right hand margin indicate marks

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable

Illustrate the answers wherever necessary

GROUP – A

(Literature and Literary Criticism)

[Marks : 40]

UNIT – I

1. Describe the पौराणिकानां in reference to canto-III of अश्वघोष's बुद्धचरित. 10

(Turn Over)

(2)

Or

Write a note on the literary style of As'vaghōṣa with reference to your text.

2. Explain any *one* in Sanskrit (Use Devanāgarī scripts) :

5

(a) प्रत्यङ्गहीनान् विकलेन्द्रियांश्च
जीर्णातुरादीन् कृपणांश्च दिक्षु ।
ततः समुत्सार्यपरेण साम्ना
शोभां परां राजपथस्य चक्रुः ।

(b) निःसृत्य कुब्जाश्च महाकुलेभ्यो
व्यूहाश्च कैरातकवामनानाम् ।
नार्यः कृशेभ्यश्च निवेशनेभ्यो
देवानुयानध्वजवत्प्रणेमुः ॥

UNIT –II

3. Answer any *two* of the following : 10 × 2

(a) Write a comprehensive note on the literary works of Srijivanyāyatīrtha and Yatīndrovimal Chaudhury.

(3)

- (b) Give a brief account of *khaṇḍakāvya*s composed in Bengal after independence.
- (c) Describe the contemporary society as reflected in the modern Sanskrit literature of Bengal.
4. Write short note on any *one* in sanskrit (use Devanāgarī scripts) : 5
- (i) Mivārapratāpam
- (ii) Rājanīlīlamṛtam
- (iii) Pāṇḍavavikramam.

GROUP – B

[Marks : 40]

1. Answer any *one* question from each Unit. 10 × 3

UNIT – I

- (a) चार्वाकदर्शनं कथं लोकायतदर्शनम् इत्युच्यते ?
चार्वाकसम्मतं प्रमाणतत्त्वं विशद्यताम् ।
- (b) चार्वाकमते चत्वारि तत्त्वानि कानि-इति संक्षेपतः
विचार्यताम् ।

UNIT – II

- (a) बौद्धानां सामान्यनिराकरणप्रक्रिया प्रतिपादनीया ।
(b) सर्वं शून्यं शून्यमिति माध्यमिकमतं विशद्यताम् ।

UNIT – III

- (a) के तावत् कृतप्रणाशादिदोषाः ? ते दोषाः जैनैः कथं प्रदर्शिताः ? किं तेषाः स्वरूपम् ? तद्दोशात् निवृत्त्युपायो वा कः ?
(b) जैनमते किं तावत् रत्नत्रितयम् ? प्रत्येकं सलक्षणमालोच्यताम् ।

2. Write short notes on any *two* of the following in Sanskrit (Using Devnāgarī scripts) : 5 × 2

- (i) सम्प्रदायचतुष्टयम् ।
(ii) देहात्मवादः ।
(iii) अनेकान्तवादः ।